

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚҚА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ӨНДЕУ

Пән:	Дәрілік заттарды тиімді қолдану
Пән коды:	DZTQ 5307
БББ атауы:	6B10106 «Фармация»
Оқу сағаттарының/кредиттердің көлемі:	150/5
Оқытылатын курс пен семестр:	3/6
Тәжірибелік сабақтар:	40

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы
Әдістемелік нұсқау

044-41/
2 беттің 1 беті

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар жұмыс бағдарламасына (силлабусқа)
«Дәрілік заттарды тиімді қолдану» сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды

Хаттама № 11 « 10 » 06 2024ж.

Кафедра меңгерушісі, ф.ғ.к., профессор м.а.

Токсанбаева Ж.С.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1999-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы Әдістемелік нұсқау		044-41/ 3 беттің 1 беті

1. Тақырыбы №1 Ауру тарихындағы тағайындалған дәрілер негіздеу

2. Мақсаты: студенттердің дәрілік құралдарды фармакокинетикалық және фармакодинамикалық қасиеттерді ескре отырып, дәрілерді тағайындаудың жалпы ұстанымдары туралы білімін тереңдету, дәрілердің дозалау режимі, қарама- қарсы көрсеткіштері, бір- бірімен әсерлесуі туралы білімді тереңдету.

3. Оқыту мақсаты:

1. Барынша эффективті және қауіпсіз дәрілерді дұрыс таңдай білу және тағайындауды үйрету;
2. Дозалаудың ең оңтайлы режимін анықтай білу, адам ағзасында дәрілердің әсер етуінің фармакокинетикалық және фармакодинамикалық әсерін ескере отырып, енгізу жолын таңдап алу ;
3. Дәрілердің жанама әсерлерін ерте бастан болжай білу және оны анықтауды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Фармакокинетиканың және фармакодинамиканың әсер ету механизмінің және дозалау режимінің ерекшеліктері.
2. Дәрілерді тағайындаудың критерилері.
3. Дозалау режимін таңдау.
4. Жасқа байланысты және жынысына байланысты факторлар.
5. Қолданылған дәрілердің клиникалық эффективтілігі мен қауіпсіздігіне әсер ететін ілеспе аурулар және физиологиялық жағдайы.
6. “Дәрілік анамнез” түсінігі.
7. Медицинадағы және фармациядағы этика мендеонтология.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері:

-Жұптардағы сабақ, кіші топтармен және жеке жұмыс. Ситуациялық есептер. ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс ДОТ кезінде

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау:

Тапсырма №1

«Дәрілік анамнез» түсінігіне анықтама беріңіз. Төмендегі көрсетілген себептердің ішінен дәрілік анамнезді жинауға қажетін белгілеңіз. Өз жауабыңызды нақты мысалдармен дәлелдеңіз.

1. Дәрілік препараттар бірқатар жағдайларда аурудың себебі болуы мүмкін, немесе ауруды сипаттайтын симптомдар тудыру мүмкін.
2. Дәрілік препаратты қабылдауды тоқтату, аурудың асқынуына алып келуі мүмкін.
3. Дәрілік препаратты қабылдау тұсында немесе қабылдағаннан кейін жасалған лабораториялық- жабдықтық зерттеулердің мәліметтерін дұрыс .....
4. Алғашқыда қабылдаған дәрілер туралы мәліметтер кейінгі эффективті емдеуді жүргізу үшін көмегін тигізуі мүмкін.
5. Алғашқыда қабылдаған дәрілер туралы мәліметтер кейінгі емдеу кезіндегі жанама әсерлердің алдын- алу үшін таңдап алуға көмектесуі мүмкін.

Тапсырма №2

Науқасты зерттеудің негізгі әдістері. Дәрілік терапияның эффективтілігі мен қауіпсіздігінің критерийі ретінде зерттеудің клиникалық және лабораториялық- жабдықтық

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы Әдістемелік нұсқау	044-41/ 4 беттің 1 беті	

әдістерінің маңызы.

Тақырыбы: №2: Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу

2. Мақсаты: студенттердің дәрілік заттарды клиникалық зерттеу туралы білімді тереңдету.

3. Оқыту мақсаты:

1. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу түрлерімен таныстыру;
2. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеудегі этикалық қағидаларды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу түрлері.
2. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу мақсаты.
3. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу жүргізу қағидалары.
4. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу фазалары.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Кіші топтарда жұмыс, ДОТ

кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау:

Тапсырма №1

1. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу.
2. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеудегі этикалық қағидалар.
3. Этикалық комитеттің құрылу тарихы.

1. Тақырыбы: №3: Дәрілердің әсерін болжаудың жалпы ұстанымдары

2. Мақсаты: студенттердің дәрілік құралдарды фармакокинетикалық және фармакодинамикалық қасиеттерді ескере отырып, дәрілерді тағайындаудың жалпы ұстанымдары туралы білімін тереңдету, дәрілердің дозалау режимі, қарама- қарсы көрсеткіштері, бір- бірімен әсерлесуі туралы білімді тереңдету.

3. Оқыту мақсаты:

1. Барынша эффективті және қауіпсіз дәрілерді дұрыс тандай білу және тағайындауды үйрету;
2. Дозалаудың ең оңтайлы режимін анықтай білу, адам ағзасында дәрілердің әсер етуінің фармакокинетикалық және фармакодинамикалық әсерін ескере отырып, енгізу жолын таңдап алу ;
3. Дәрілердің жанама әсерлерін ерте бастан болжай білу және оны анықтауды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Фармакокинетиканың клиникалық аспектілері.
2. Терапевттік эффектінің басталуы.
3. Терапевттік эффектінің максимумы
4. Препаратты доғару мүмкіндігінің критерилері
5. Болуы мүмкін жанама әсерлерді болжау әдістері
6. Болуы мүмкін дәрілердің өзара әсерлесуінің болжау әдістері.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Кіші топтарда жұмыс, ДОТ

кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау:

Тапсырма №1

1. Дәрілердің фармакологиялық эффектілерінің әсер ету механизмі.
2. Дәрілерді қайталап қолданғанда олардың әсерінің өзгеруі.
3. Жеке фармакотерапияның эффективтілігі мен қауіпсіздігін жоғарылату мақсатында дәрілерді тиімді қиыстыруды таңдаудың негізгі ұстанымдары.

1. Тақырыбы №4: Мөлшерлеудің режимін таңдаудың жалпы қадамдары

2. Мақсаты: студенттердің дәрілік құралдарды фармакокинетикалық және фармакодинамикалық қасиеттерді ескере отырып, дәрілерді тағайындаудың жалпы ұстанымдары туралы білімін тереңдету, дәрілердің дозалау режимі, қарама-қарсы көрсеткіштері, бір-бірімен әсерлесуі туралы білімді тереңдету.

3. Оқыту мақсаты:

1. Дозалаудың ең оңтайлы режимін анықтай білу, адам ағзасында дәрілердің әсер етуінің фармакокинетикалық және фармакодинамикалық әсерін ескере отырып, енгізу жолын таңдап алу;
2. Дәрілердің дозаға тәуелді жанама әсерлерін ерте бастан болжай білу және оны анықтауды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дозаның түрлері.
2. «Терапевтік әсерінің кеңдігі» түсінігі.
3. Дозадан әсердің тәуелділігі.
4. «Терапевтік концентрация» түсінігі.
5. Дозалауда номограммаларды қолдану.
6. Балалар үшін дәрілердің дозасын есептеуге арналған эмпирикалық формулалар.
7. Препаратты қолдану жиілігі.
8. Препаратты қабылдау уақыты

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Кіші топтарда жұмыс, ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", СВЛ чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау:

Тапсырма №1

Дәрілерді дозалаудың ерекшеліктері тәуелді:

- фармакокинетикалық түрленгіштіктен
- фармакодинамикалық түрленгіштіктен
- пациент ағзасының ерекшеліктерінен

1.Тақырыбы №5 «Дәрілердің жанама әсерлерін болжаудың және олардың пайда болуының механизмдері. Науқаста пайда болған жанама әсерлердің клиникалық түрлері»

2.Мақсаты: дәрілердің жанама әсерлерін болжау және оның пайда болу механизмі бойынша студенттің білімін тереңдету.

3. Оқыту мақсаты:

Дәрілердің жанама әсерлерін ерте бастан болжай білу және оны анықтауды , түзетуді үйрету.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- Өрістеуі мүмкін жанама әсерлерді болжамдау әдістері.
- Дәрілердің жанама әсерлерін анықтау әдістері.
- Жанама әсерлердің алдын- алу әдістері.
- Жанама әсерді түзету әдістері.
- Науқастағы жанама әсерлердің клиникалық түрлері: фармакодинамикалық, уытты, аллергиялық, көрінісінің ауырлығына байланысты, мүшелер мен жүйелерді зақымдау сипатына байланысты.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Кіші топтарда жұмыс, ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау:

Дәрілердің жанама әсерлеріне байланысты мысалдар келтіріңіз:

- дәрілерді енгізу жолына тәуелді
- дәрілердің дозасын тәуелді
- дәрілердің пайдалану ұзақтығына байланысты
- пациенттің жасына байланысты

1. Тақырыбы №6 «Дәрілердің жанама әсерлерін бақылау және тіркеу әдістері»

3.Мақсаты: дәрілердің жанама әсерлерін тіркеудің жалпы әдістері

туралы студенттің білімін тереңдету.

4. Оқыту мақсаты:

Дәрілердің жанама әсерлерін бақылау және тіркеудің жүйелерін пайдалануды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәрілердің жанама әсерлерін ерте анықтау мақсатында дәрінің әсеріне бақылау жүргізу алгоритмін құру.

2.Дәрілердің жанама әсерлерінің тіркеу жүйесі.

1. Бақылау әдістері: эпизодтық, ерікті ұйымдық хабарлау,

2. Ретроспективті және проспективті зерттеу әдістері, популяциялық санақ

1.Тіркеудің барлық көздерінен алынған ақпаратты жалпылау.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Кіші топтарда жұмыс, ДОТ

кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау:

Дәрілердің теріс әсерлеріне және оларды қиыстырып, қайталап қолданғанда болатын құбылыстарына және оған сәйкес препараттар мен терминдерге анықтама беріңіз:

Терминдер	Анықтама	Препараттар
Үйренгіштік		
Тахифилаксия		
Дәрілік тәуелділік		
Кумуляция		

<p>Дәрілік аллергия Синергизм Антагонизм Тератогендік және эмбриоуыттық әсер Мутагендік әсер Идиосинкразия Канцерогендік әсер</p>		
---	--	--

1. Тақырыбы №7 «Дәрілердің бір-бірімен әсерлесуінің сипаты мен клиникалық көріністері»

2. Мақсаты: дәрілердің өзара әсерлесуінің сипаты мен клиникалық көріністері туралы студенттің білімін тереңдету

3. Оқыту мақсаты:

1. Дәрілердің өзара әсерлесуін болжай білу.
2. Науқастың ағзасында дәрілердің өзара әсерлесуінің фармакокинетикалық және фармакодинамикалық параметрлерін ескере отырып, дәрілік құралды таңдай білуді үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Фармакокинетикалық әсерлесу.
2. Фармакодинамикалық әсерлесу.
3. Физиологиялық әсерлесу.
4. Әсерлесудің күшін төмендету немесе жоғарылату тәсілдері.
5. Дәрілердің өзара әсерлесуінің көріністерінің клиникалық сипаттамасы:

- Дәрілердің эффективтілігінің өзгеруі

- Эффектісінің әлсіреуі

- Эффектісінің күшеюі

- Жанама әсерлердің өзгеруі

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Кіші топтарда жұмыс, ДОТ

кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback) бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау:

Таблицаны толтырыңыз: «Инфузиялық ерітінділердегі дәрілердің өзара теріс әсерлесуі»

Әсерлесуші препараттар		Сыйымсыздықтың себептері
Папаверин гидрохлориді	Эуфиллин	
Гепарин	Гентамицин сульфаты, гидрокортизон, канамицин	
Пенициллин тобының препараттары	Гентамицин сульфаты, тетрациклиндер	
Тетрациклиндер	Гидрокортизон, натрий гидрокарбонаты, кальций тұздары, сульфаниламидтер, цефалоридин	
Цианокобаламин	Аскорбин қышқылы, никотин қышқылы, пиридоксин, рибофлавин	
Эуфиллин	Дибазол	

1. Тақырыбы №8 «Дәрілерді тиімді қиыстырудың ұстанымдары

2. **Мақсаты:** дәрілерді тиімді қиыстырудың ұстанымдары туралы студенттердің білімін тереңдету

3. Оқыту мақсаты:

Дәрілердің өзара әсерлесуін ескере отырып немесе дәрілердің өзара әсерлесуінің алдын- алуы үшін дәрілерді сәйкес таңдап алуды жүргізе білу.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәрілердің тиімді әсерлесуіне ықпал етуші қасиеттерін ескеру.
2. Сіңірілудің күшеюі.
3. Әсерінің потенциалдануы
4. Әсерінің синергизмі

1. Дәрілерді қабылдаудың режимін ескеру.

5. **Білім берудің және оқытудың әдістері:** Кіші топтарда жұмыс, ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. **Бағалау әдістері:** Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback) бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. **Әдебиеттер:** қосымша 1

8. Бақылау:

Есепті шешіңіз:

Кезекші дәріханаға түнде төмендегідей сұрақ бойынша сымтетік арқылы хабарласты: цитостаиктерді қабылдап жүрген науқаста патологиялық масаю болуы мүмкін бе? Бауыр ферменттерінің ингибиторларының әсер ету жағдайында дәрілік заттардың метаболизмінің ерекшеліктерін түсіндіріңіз.

1. Тақырыбы №9 Персоналды емдеу

2. **Мақсаты:** студенттерге персоналды емдеу жүйесін үйрету.

3. Оқыту мақсаты:

Персоналды емдеу туралы түсінік қалыптастыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Персоналды емдеу маңызы
2. Персоналды емдеу мақсаты
3. Персоналды емдеуде қолданылатын дәрі түрлері
4. Персоналды емдеуде дәрілерді тиімді қолдану

5. **Білім берудің және оқытудың әдістері:** Кіші топтарда жұмыс, ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. **Бағалау әдістері:** Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback) бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. **Әдебиеттер:** қосымша 1

8. Бақылау:

1. Персоналды емдеу анықтама беріңіз.
2. Персоналды емдеудің тиімді жақтарын атаңыз.

2. Тақырыбы №10 «Дәрілік формулярды құру критериилері»

2. **Мақсаты:** студенттерге ҚР формулярлық жүйесінің, емдеу мекемелерінде формулярларды құру әдістемесін үйрету.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы Әдістемелік нұсқау		044-41/ 9 беттің 1 беті

3. Оқыту мақсаты:

Дәрілік формулярды білу: жеке, емдеу мекемелерінің бөлімдеріне құру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Медициналық мекемелердің жұмысындағы дәрілік формулярдың маңызы
2. Дәрілік формуляр құрудың критериилері
3. Дәрілік формулярды толтыруды бақылау
4. Дәрілік формулярды құрудың мақсаты
5. ҚР-ҒЫ формулярлық жүйені реттейтін қалыптық құжаттар

5. Білім берудің және оқытудың әдістері:

Кіші топтарда жұмыс, ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау:

1. Дәрілік формулярға және формулярлық жүйеге анықтама беріңіз. 2. «Созылмалы холецистит» мысалында дәрілік формуляр құрыңыз.

3. Тақырыбы №11 Қазіргі заманғы фармацевтикалық өнеркәсіпті дамытудың негізгі бағыттары

2. Мақсаты: студенттерге қазіргі заманғы фармацевтикалық өнеркәсіпті дамытудың негізгі бағыттары құру әдістемесін үйрету.

3. Оқыту мақсаты:

Қазіргі заманғы фармацевтикалық өнеркәсіпті дамытудың негізгі бағыттарымен таныстыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қазіргі заманғы фармацевтикалық өнеркәсіпті дамытудың негізгі бағыттары
2. Қазіргі заманғы фармацевтикалық өнеркәсіпті дамытудың негізгі мақсаты
3. Фармацевтикалық өнеркәсіпті дамытудың мемлекеттік бағдарламасы

5. Білім берудің және оқытудың әдістері:

Кіші топтарда жұмыс, ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау:

1. Қазіргі заманғы фармацевтикалық өнеркәсіпті дамыту туралы заңды қараңыз.

1. Тақырыбы №12 «Медициналық мекемеде клиникалық фармакологияның ақпараттық қызметін құрудың ұстанымдары. Дәрілерді тиімді пайдаланудың сұрақтары бойынша медициналық мекемелердің дәрігерлерін оқытудың ұстанымдары»

2. Мақсаты: Дәрілерді тиімді пайдалануды сұрақтары бойынша медициналық мекемелердің дәрігерлерін оқытудың ұстанымдарын, және медициналық мекемеде клиникалық фармакологияның ақпараттық қызметін құрудың ұстанымдарын студенттерге үйрету.

3. Оқыту мақсаты:

1. Дәрілерді тиімді пайдаланудың сұрақтары бойынша медициналық мекемелердің қызметкерлерін оқытуды білу.
2. Емдеу мекемесінде ақпараттық қызметті ұйымдастырудың көмегімен дәрілер туралы дұрыс ақпаратпен қамтамасыз етуді білу.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Медициналық мекемеде клиникалық фармакологияның ақпараттық қызметін құру ұстанымдары.
2. Компьютерлік бағдарламалар, ақпараттық жүйелермен байланыс
3. Дәрілерді пайдалану бойынша емдеу мекемесінің жеке мұрағатын ұйымдастыру
4. Ғылыми- практикалық конференциялар өткізу.
5. Клиникалық фармакология бойынша семинарлар өткізу.
6. Талдаулар және басқа да оқытудың түрлерін өткізу.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері:

Кіші топтарда жұмыс, ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

6. Әдебиеттер: қосымша 1

7. Бақылау:

Дәрілерді тиімді пайдалану туралы дәрігерлердің білімін жоғарылату әдістеріне анықтама беріңіз:

- телемедиялық технологиялар (телеконференциялар, телеконсультацияларжәне т.б.)
- сыртқы кеңес берушілерді шақырту
- пациенттерге арналған «Мектеп»
- сараптамалық кеңес.

1. Тақырыбы №13 Дәрілік заттар және ана-плацента-ұрық жүйесі

2. Мақсаты: студенттерге дәрілік заттар және ана-плацента-ұрық жүйесі туралы түсінік қалыптастыру.

3. Оқыту мақсаты:

1. Дәрілік заттар және ана-плацента-ұрық жүйесі туралы студенттердің білімін тереңдету.
2. Дәрілік заттар және ана-плацента-ұрық жүйесі әсерін білу.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәрілік заттар және ана-плацента-ұрық жүйесі
2. Дәрілік заттардың ана-плацента-ұрық жүйесіне әсері
3. Дәрілік заттар және ана-плацента-ұрық жүйесін зерттеу.
4. Дәрілік заттарды ана-плацента-ұрық жүйесінде тиімді қолдану
5. Дәрілік заттардың ана-плацента-ұрық жүйесіне жанама әсерлері

5. Білім берудің және оқытудың әдістері:

Кіші топтарда жұмыс, ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау:

1. Дәрілік заттардың ана-плацента-ұрық жүйесіне жанама әсерлерін талдау.

Тақырыбы №14 «Фармакоэкономика. Фармакоэкономикалық зерттеулердің әдістері»

2. Мақсаты: дәрілерді тиімді пайдаланудың фармакоэкономикалық зерттеулері туралы студенттердің білімін тереңдету.

3. Оқыту мақсаты:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы Әдістемелік нұсқау		044-41/ 11 беттің 1 беті

1. Дәрілерді тиімді пайдаланудың фармакоэкономикалық талдау туралы студенттердің білімін тереңдету.

2. Фармакоэкономикалық талдаудың түрлі әдістерін пайдалануды білу.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Денсаулық сақтаудың экономикасы.
Фармакоэкономика.
Фармако-терапевтикалық әсер етуді экономикалық бағалау.
2. Экономикалық бағалау. Екі немесе бірнеше альтернативтердің салыстырмалы талдауы (олардың бағасы мен нәтижелері).
3. Аурудың бағасын зерттеу. Белгілі-бір ауру үшін жұмсалған тікелей және қосымша шығындардың қатынасын сипаттау зерттеуі.
4. Компаратор. Сынақтың нәтижелерімен салыстыруға арналған
5. үлгі қалыптық немесе жалпыға бірдей терапевтикалық әрекеттер (клиникалық бағдарлама, емдеу әдісі немесе дәрілік құрал) немесе басқа медициналық әрекеттерді қолдану.
6. Ең төмен бағаны анықтау.
7. Баға/ нәтиже (пайдасы) талдауы.
8. Орташа бағасы.
9. Тікелей медициналық емес шығындар
10. Өскен бағасы.
11. Қосымша шығындар.
12. Материалдық емес активтер.
13. Шектік баға.
14. Концепциялар және әдістер.
15. Баға /эффektivтілік. Шектелген ресурстарды оңтайлы қолдану.
16. Шешуді талдау. Түсінбеушілік жағдайында дәл сандық есеппен шешім қабылдау.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Кіші топтарда жұмыс, ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және on-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша on-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс

6. Бағалау әдістері: Ауызша сұрақ, ситуациялық есептерді шешу, ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback)бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

7. Әдебиеттер: қосымша 1

8. Бақылау: сабақтың тақырыбы бойынша глоссарий жазу.

1. Тақырыбы №15 Фармакотерапияның ұтымдылығын сараптау

2. Мақсаты: Фармакотерапияның ұтымдылығын сараптау туралы студенттердің білімін тереңдету.

3. Оқыту мақсаты:

1. Фармакотерапияның ұтымдылығын сараптау студенттердің білімін тереңдету.
2. Фармакотерапияның ұтымдылығын сараптауды білу.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Фармакотерапияның ұтымдылығын сараптау
2. Фармакотерапияның ұтымдылығын бағалау

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Кіші топтарда жұмыс

6. Әдебиеттер: қосымша 1

7. Бақылау: сабақтың тақырыбы бойынша глоссарий жазу.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы Әдістемелік нұсқау		044-41/ 12 беттің 1 беті

Қосымша 1

Әдебиеттер

Негізгі:

1. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова . - Алматы : Эверо, 2016. – 460
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы : Эверо, 2016. - 288 с.
3. Гринхальх Т. Дәлелді медицина негіздері: оқулық: аударма ағылшын тілінен/ жауапты ред. Г.С. Кемелова; қазақ тіліне ауд. Т.К.Сағадатова. –М.: ГЭОТАР- Медиа, 2014
4. Құлмағамбетов, И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім: оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : Эверо, 2014. - 320 бет. с.
5. Құлмағамбетов, И. Р. Клиникалық фармакология. II-бөлім: оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : Эверо, 2014. - 392 бет. с.
6. Петров В.И. Медицина, основанная на доказательствах: учеб. пособие/ В.И. Петров, С.В. Недогода.- ; Рек. Учеб.-методическим объедин. по мед. и фарм. образованию вузов России. – М.: ГЭОТАР- Медиа, 2012

Қосымша:

1. Рациональная фармакотерапия в онкологии: рук. для практикующих врачей/ под ред. М.И.Давыдова, В.А.Горбунова. – М.: ГЭОТАР- Медиа, 2015. -844с.
2. Рахимов, Қ. Д. Фармакология дәрістері [Мәтін] : оқулық / Қ. Д. Рахимов ; ҚР ҰҒА; Фармакология және токсикология ин-ты; Қаз.-Ресей мед. ун-ті; ҚР фармакология жән фармация ассоциациясы. - Толықт., өңдеп және түзет. 2-бас ; Қаз.-Ресей мед. ун-ң әдіст. кеңес орт. бас. ұсынған. - Алматы : Жания-Полиграф, 2012. - 552 бет. с

Электрондік ресурстар:

- 1.Клиническая фармакология : учебник / под ред. В. Г. Кукеса, А. К. Стародубцева. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (41,8 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2012.
- 2.Айдарбаева Д.К. Растительные ресурсы Казахстана и их рациональное использование. Учебное пособие. 2019<https://aknurpress.kz/login>
- 3.Аймагамбетова А.О Клиническая фармакология в нефрологии. Учебное пособие. 2019<https://aknurpress.kz/login>
- 4.Дюсембаева Н.К. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Уче пособие. 2016<https://aknurpress.kz/login>
Федюкович, Николай Иванович
- 5.Фармакология [Текст] : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону : Феникс, 2013. - 700, [1] с.<http://elib.kaznu.kz/>
- 6.Гаевый, Михаил ДмитриевичФармакология с рецептурой [Текст] : учебник / М. Д. Гаевый, Л. М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М. : ООО "Издательство "Кно Рус", 2016. - 381 с.<http://elib.kaznu.kz/>
- 7.Калиева Ш.С.Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в ревматологии: учебник. Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/6463/
- 8.Калиева Ш.С.Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии: учебник. Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/6462/
- 9.Ш.С. Калиева, Н.А. Симохина, Т.К. Сағадатова.Клиникалық фармакология және ұтымдыфармакотерапия. Том 1 – Оқулық. Алматы. Эверо, - 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/834/

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41/ 13 беттің 1 беті
Әдістемелік нұсқау	

10.Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо»баспасы, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2799/